

**Posudek na diplomovou práci Gabriely Veselkové
na téma
„ Domácí násilí a jeho prevence“**

Rozsah diplomové práce: 97 stran vlastního textu

Datum odevzdání práce: 25. 11. 2018

1. Aktuálnost tématu:

Problematika domácího násilí a jeho prevence je téma aktuální. Potřeba snížit výskyt tohoto závažného jevu vyžaduje soustavné hledání účinných preventivních aktivit. Se zřetelem k charakteru domácího násilí probíhajícímu většinou v soukromí mezi blízkými osobami jde o úkol nesnadný, vyžadující specifická řešení. Přestože se v poslední době v České republice již podařilo vytvořit rámcový systém ochrany před domácím násilím, stále přetrvávají dílčí problémy, zasluhující bližší zkoumání.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu vyžaduje interdisciplinární přístup. Je nezbytné, aby autorka byla důkladně seznámena s kriminologickými a viktimologickými poznatky o domácím násilí a zároveň aby se patřičně orientovala v odpovídajících právních otázkách, především z oblasti správního, občanského a trestního práva. Při zpracování problematiky je vhodné přihlídnout v potřebné míře i k mezinárodním aktivitám a jejich významu pro rozvoj preventivních nástrojů v České republice.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem práce je nejprve představit fenomén domácího násilí (jeho druhy, formy, oběti a pachatele), podat ucelený přehled aktuální právní úpravy, jejího vývoje a činnosti státních i nestátních subjektů podílejících se na potírání domácího násilí, jeho prevenci a ochraně obětí, následně tuto úpravu a činnost zhodnotit a formulovat určité návrhy na její zefektivnění (srov. str. 1 a 94 práce). Takto vymezený cíl práce odpovídá aktuálním společenským požadavkům.

Systematika práce je zvolena v souladu se stanoveným cílem. První dvě kapitoly práce jsou věnovány vymezení domácího násilí (jeho definici, znakům, mýtům o tomto jevu, jeho ekonomickým dopadům a jeho kategorizaci). Ve třetí kapitole jsou rozebírány kriminologické aspekty domácího násilí (jeho příčiny a rizikové faktory, typologie pachatelů a problém ovlivňování jejich chování pomocí terapeutických programů a účinky domácího násilí na oběť spolu s akcentováním specifických účinků u některých skupin obětí). V dalších čtyřech kapitolách autorka zevrubně zkoumá platnou právní úpravu ochrany před domácím násilím. Postupně se v nich zabývá dosavadním vývojem české právní úpravy, nejdůležitějšími nástroji z oblasti správního práva (institutem vykázání a vybranými přestupky), civilního práva (zejména zvláštními ustanoveními proti domácímu násilí podle ustanovení § 751 až 753 občanského zákoníku a předběžnými opatřeními podle zákona o zvláštních řízeních soudních) a práva trestního (zejména trestným činem týrání osoby žijící ve společném obydlí a trestným činem týrání svěřené osoby, problematikou trestního stíhání vybraných trestných činů se souhlasem poškozeného, předběžnými opatřeními podle trestního řádu a právy poškozeného v trestním řízení). Osmá kapitola je orientována na ochranu a pomoc obětem domácího násilí podle zákona o obětech trestných činů (především na postavení zvlášť zranitelných obětí a na práva obětí, jejichž využití má zamezit jejich sekundární viktimizaci) a na poslání, organizaci a činnost intervenčních center jako jednoho z pilířů systému ochrany před domácím násilím. V poslední kapitole věnované prevenci domácího násilí jsou představeny aktuální preventivní projekty a další aktivity realizované na mezinárodní úrovni (zejména tzv. Istanbulská úmluva)

a na úrovni vnitrostátní (zajišťované státem i nevládními organizacemi). Výklad je uzavřen zhodnocením současného systému ochrany před domácím násilím spolu s uvedením některých dílčích návrhů na jeho zlepšení (viz podkapitola 9.4. a závěr práce).

Po metodologické stránce se práce opírá především o studium širokého okruhu odborné literatury, aktuálních internetových zdrojů a judikatury.

Po obsahové stránce považují práci za zajímavou a přínosnou. Svědčí o tom, že se autorka s danou problematikou důkladně obeznámila a že je schopna samostatné tvůrčí práce. Na řadě míst rozebírá rozdílné názory na řešení dílčích otázek domácího násilí, kriticky je hodnotí a zaujímá k nim vlastní odůvodněná stanoviska (např. na str. 47, 48, 50, 68 aj.). Ocenění zasluhuje také autorčino úsilí o postižení nejnovějších poznatků a preventivních aktivit (viz např. pojednání o zavádění terapeutických programů pro pachatele domácího násilí na str. 21 a násl., o probíhající diskusi nad tzv. Istanbulskou úmluvou nebo o aktuálních preventivních počínech na str.88 a násl.). Výklad je vyvážený, prostý věcných pochybení.

Práce je čtivá, výklad se vyznačuje kultivovaným stylem, vyjadřování autorky je na potřebné odborné úrovni.

4. Otázka k obhajobě:

V čem konkrétně autorka spatřuje přínos tzv. Istanbulské úmluvy pro ochranu před domácím násilím v České republice?

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: výborně

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 2. 1. 2019